

Innhold

Forord	11
Innledning	13
Til bokas oppbygning og ulike kapitler	16
Kapittel 1	
Grunnlagsdokumenter for barnehagelærerens yrkespraksis	21
Forholdet mellom barnehageloven og rammeplanen som forskrift	22
Barnehagens oppdrag – et «skal»-oppdrag	24
Barnehageloven, verdigrunnlaget og menneskerettigheter	28
Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver	29
Personalet og kvalitet i barnehagen	33
Forskrift om pedagogisk bemanning	35
Tilsyn med barnehagens virksomhet	37
Kvalitet og kvantitet – utfordringer i rammeverket	39
Kapittel 2	
Internasjonal innflytelse på småbarnspolitikken område	42
Internasjonale organisasjoner – ulike perspektiv	44
Noen underliggende ideer i samfunnsutviklingen	48
Internasjonal innflytelse på barnehagen	52
Vektforskyvning i barnehagelærers oppgaver?	57
Kapittel 3	
Barnehagelæreryrket, profesjonsteori og profesjonsforskning	60
Kritikk av den klassiske profesjonsteorien	61
Profesjon og profesjonskunnskap	63
Om profesjonenes kunnskapsgrunnlag	66
Aktuell forskning om barnehagelærerutdanningens kunnskapsgrunnlag ...	68

Barnehagelærerprofesjonens autonomi	70
Profesjonalisering og profesjonalitet	72
Profesjon under press	75
Glimt fra utdanningsforskningen	79
Yrkeskvalifisering av nyutdannede	85
Dansk forskning om profesjonen	88

Kapittel 4

Profesjonens egenart i lys av barnehagen som yrkesfelt	91
Institusjoner for barn	93
Sentrale elementer – som en pioner ser det	96
Barnehagens pedagogiske innhold – ulike forskersynspunkter	98
Den nye barndommen	102

Kapittel 5

Profesjonens egenart i lys av barnehagelærerutdanningen	108
Et kort historisk riss	109
Barnehagelærerutdanningens profil og innhold	113
Yrkestittelen – en pekepinn om egenarten?	115
Den nye barnehagelærerutdanningen	119

Kapittel 6

Barnehagelæreryrket som omsorgsprofesjon	128
Omsorg – rettighet og behov	130
Omsorg – en oppgave og et moralsk svar	131
Omsorg – autoritetsstruktur og makt	134
Betydningen av voksnes væremåte i barnehagen	137
Fra familieomsorg til offentlig omsorg, en endret barndom	140

Kapittel 7

Dannelsens plass i profesjonsutdanninger	147
<i>Av Anders Lindseth</i>	
Dannelsens plass innenfor all utdanning	148
Dannelse i et livsløpsperspektiv	150
Dannelsesoppgaver og -idealer	152
Samtalen som dannelsens sted	155
Dannelsens nødvendighet i profesjonsutdanninger	156

Kapittel 8

Barnehagelæreren ved en korsvei 161

OECD som premissleverandør 163

Myndighetenes interesse for barnehagen 166

Tidlig innsats og standardiserte programmer 169

«Den upåagtede faglighet» 173

Veien videre 179

Litteratur 181